

NURMIJÄRVI

Viirinlaakso II

asemakaavan ja sen muutosalueen

arkeologinen tarkkuusinventointi

2022

Janne Soisalo

Tilaaaja: Nurmijärven kunta

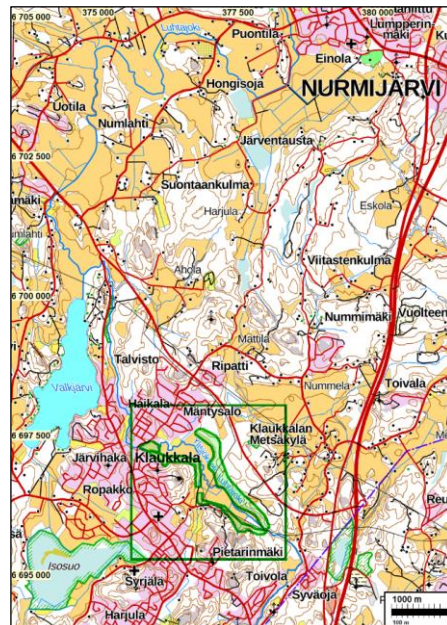
Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartta	3
Kohdeluettelo	4
Vanhoja karttoja	4
Inventointi	6
Vesistö- ja maankäyttöhistoria	7
Maastotyö	8
Tulos	9
Lähteet	10
Kiinteät muinaisjäännökset	11
1 Nurmijärvi Jokela	11
2 Nurmijärvi Joentausta	12
3 Nurmijärvi Alitalo	13
4 Nurmijärvi Ylisjoki	15
5 Nurmijärvi Yli-Kunnari	16
6 Nurmijärvi Mäntysalo	18
Löytöpaikka	20
7 Nurmijärvi Mäntysalo 2	20
Mahdollinen muinaisjäännös	21
8 Nurmijärvi (Klocksog) Kuusiniittu	21
Yleiskuvia inventoiduista alueista	23

Kansikuva: Peltoaukeaa Isonuutun kohdalta kohti kaakkoa.

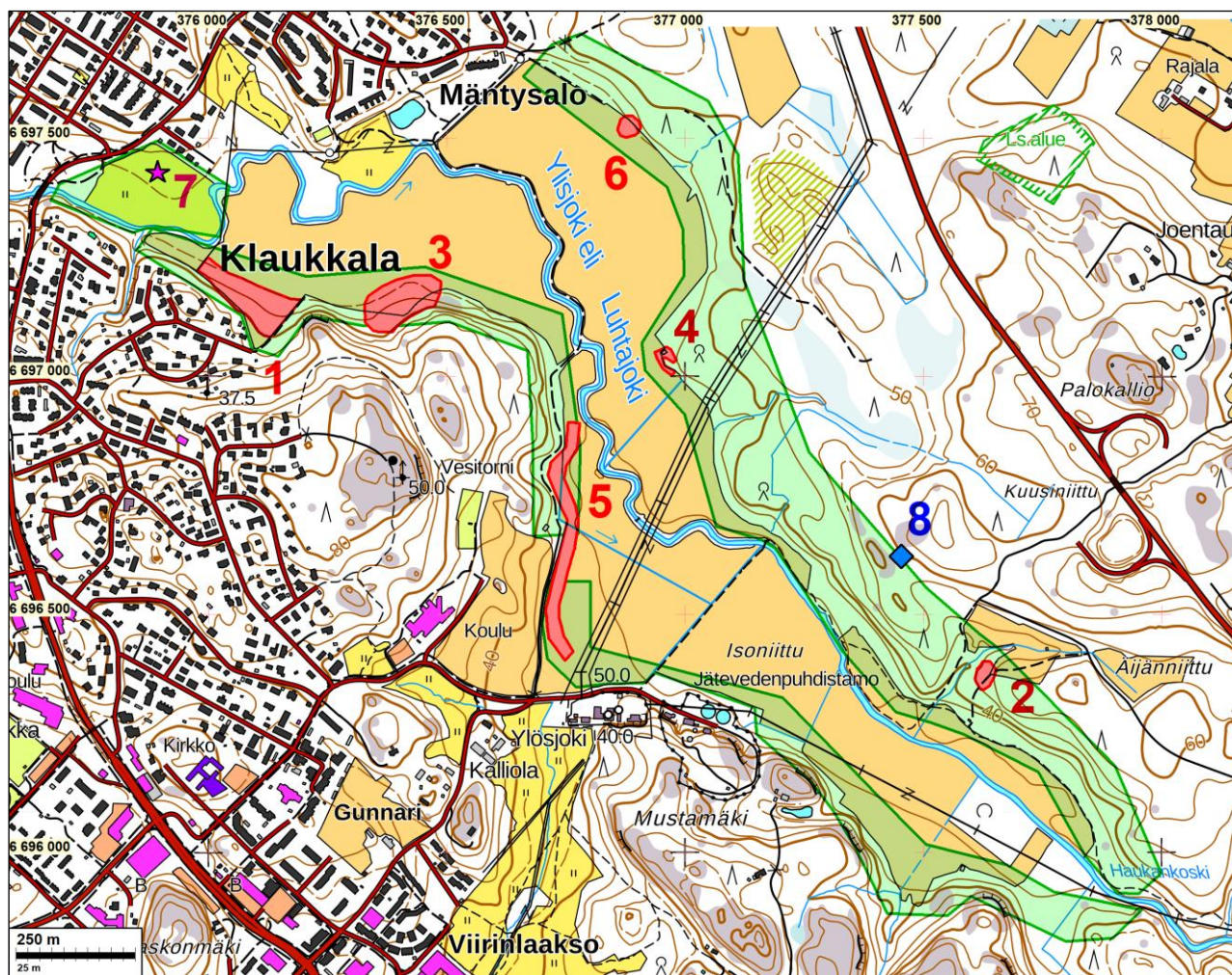
Perustiedot

- Alue:** Viirinlaakso II:n asemakaavoitettava alue Klaukkalassa, Nurmijärvellä. Suunnittelualueelle sijoittuu kaksi kiinteää muinaisjäännöstä, kivikautiset asuinpaikat Ylisjoki (543010015), ja Yli-Kunnari (543010012).
- Tarkoitus:** Selvittää alueen kiinteät muinaisjäännökset tai muut arkeologiset jäännökset
- Työaika:** Maastotyö 7.-11.11.2022.
- Tilaaja:** Nurmijärven kunta
- Tekijät:** Mikroliitti Oy. Maastotyö: Janne Soisalo apunaan Alexander Suvorov, Tomi Kuljuka ja Jesse Keskinen. Raportti: Janne Soisalo ja Taika-Tuuli Kaivo.
- Tulos:** Tunnettujen kiinteiden muinaisjäännösten [1 Jokela](#), [2 Joentausta](#), [3 Alitalo](#), ja [5 Yli-Kunnari](#) ei havaittu jatkuvan nykyisten rajausten ulkopuolelle. Kohteiden 1 Jokela ja 3 Alitalo rajauksia muutettiin vastaamaan niiden todellista laajuutta. Kivikautinen löytöpaikka [6 Mäntysalo](#) ehdotetaan muutettavaksi uusien havaintojen myötä kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Kivikautiselta löytöpaikalta [7 Mäntysalo 2](#) ei tehty uusia havaintoja, eikä mahdollisen muinaisjäännöksen [8 Kuusiniittu](#) luonnetta pystytty tämän inventoinnin puitteissa selvittämään. Inventoiduilla alueilla on yhteensä 6 kiinteää muinaisjäännöstä, yksi löytöpaikka ja yksi mahdollinen muinaisjäännös (eivät suojelu-kohteita).

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 12/2022, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri tarkastettu 12/2022. Valokuvia ei ole tallennettu viralliseen arkistoon, eikä niillä ole kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n palvelimella ja sen varmuuskopioilla. Kuvat: J. Soisalo.

Yleiskartta

Inventoidut alueet läpikuultavalla vihreällä. Kiinteiden muinaisjäännösten aluerajaukset läpikuultavalla punaisella: **1** Jokela (kivik. asuinpaikka, 543010026) **2** Joentausta (kivik. asuinpaikka, 543010017) **3** Alitalo (kivik. asuinpaikka, 543010009) **4** Ylisjoki (kivik; neol. asuinpaikka, 543010015) **5** Yli-Kunnari (kivik. asuinpaikka, 543010012) **6** Mäntysalo (543040003, *entinen löytöpaikka*)

★ Kivikautinen löytöpaikka: **7** Mäntysalo 2 (1000000053)

◆ Mahdollinen muinaisjäännös: **8** Klaukkala Kuusiniitty (1000009183)

Kohdeluettelo

Sarake MJT = muinaisjäännöstunnus. Nro – on raportin kohdenumero. Se on raporttikohmainen viitenumero, eikä sillä ole muuta merkitystä.

Nro	Kunta	Nimi	MJT	Ajoitus	Laji	N	E
Kiinteät muinaisjäännökset (suojelukohteita)							
1	Nurmijärvi	Jokela	543010026	kivikausi	asuinpaikka	6697178	376070
2	Nurmijärvi	Joentausta	543010017	kivikausi	asuinpaikka	6696375	377619
3	Nurmijärvi	Alitalo	543010009	kivikausi	asuinpaikka	6697152	376471
4	Nurmijärvi	Ylisjoki	543010015	kivikausi	asuinpaikka	6697036	376949
5	Nurmijärvi	Yli-Kunnari	543010012	kivikausi	asuinpaikka	6696696	376764
6	Nurmijärvi	Mäntysalo	543040003	kivikausi	asuinpaikka (ent. löytöpaikka)	6697529	376891
Löytöpaikka (ei suojelukohde)							
7	Nurmijärvi	Mäntysalo 2	1000000053	kivikausi	löytöpaikka	6697428	375893
Mahdollinen muinaisjäännös (ei suojelukohde)							
8	Nurmijärvi	(Klockskog) Kuusiniitty	1000009183	historiallinen	hiilimiilu	6696622	377454

Vanhoja karttoja

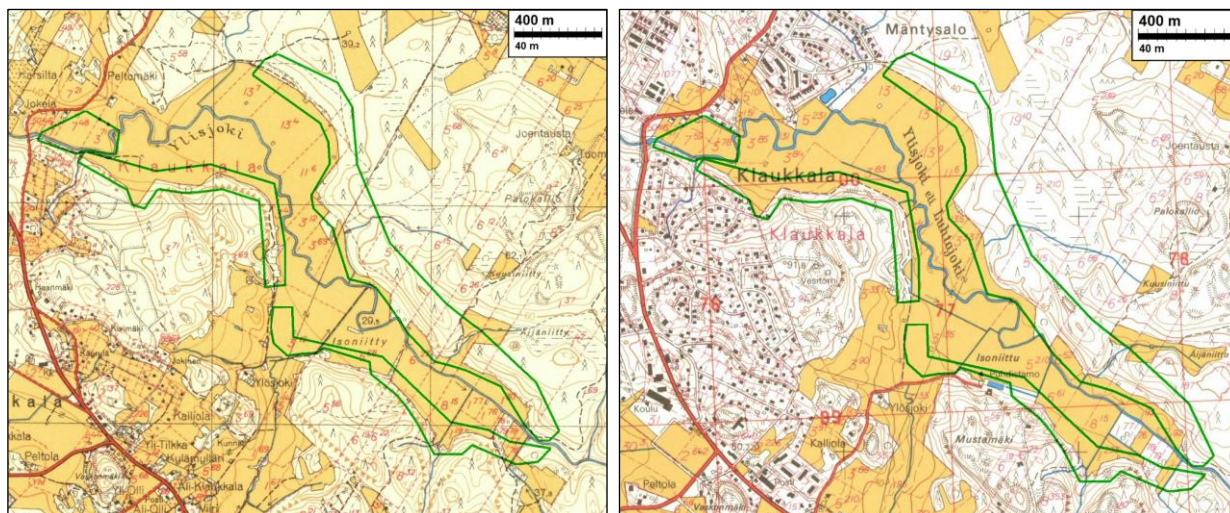
Vanhoja karttoja tarkasteltiin alueen maankäytön historian tarkastelemiseksi arkeologisesta näkökulmasta. Niistä voidaan todeta, että alueella ei ole ollut historiallisella ajalla muuta maata muokkaavaa ihmistoimintaa kuin ensin niitty- ja sitten peltoviljely, joka on ollut alueellisesti ”staattista” eli se on sijoittunut jokseenkin samalle alueelle ainakin 1700 luvulta nykypäivään, kun osa alueesta on ollut jyrkkärinteistä maastoa, minne viljelyä ei ole voitu ulottaa ja siksi se on säilynyt metsämaana. Maata tehokkaasti muokkaavaa (ja muinaisjäännöksiä tuhoavaa) peltoviljelyä alueen pelloilla on harjoitettu vasta 1900 luvulla ja edelleenkin, muun osan tutkittavasta alueesta ollessa arkeologisessa mielessä koskematon. Karttojen perusteella uoma on jonkin verran muokattu (perattu), mutta kuitenkin ilmeisesti suhteellisen vähän.

Vasemmalla: ote v. 1770 kartasta. Inventoidut alueet on piirretty kartalle vihreällä. Oikealla: ote v. 1776–1805 Kuninkaan kartastosta. Kartta on rajattu Ylisjoen eli Luhtajoen ympäristöön. Mitään arkeologisesti mahdollisesti kiinnostavaa ei ole kartoille merkittynä.

Yläriivillä Ote v. 1780–1785 kartasta, keskellä vasemmalla ote v. 1840 Nurmijärven pitäjänkartasta ja oikealla v. 1870 senaatinkartasta. Alariivillä ote v. 1903 isojaonjärjestelykartasta. Ylisjoki eli Luhtajoki kulkee kartojen keskellä.

Vasemmalla ote v. 1962 ja oikealla v. 1991 peruskartasta. Inventoidut alueet kartoilla vihreällä.

Inventointi

Nurmijärven kunta suunnittelee Nurmijärven Klaukkalassa, Viirinlaakso II:n asemakaavoitettavalla alueella kaavoitusta ja kaavamuutosta. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa Klaukkalan itäpuolelle rakennetun ohikulkutien yhdistämisen Klaukkalan taajamaan Viirinlaakson alueelle yhdessä asemakaavan Luhtajoentie-Havumäentie kanssa. Museovirasto totesi lausunnossaan 23.03.2022 (MV/81/05.02.00/2019), että kaava-alueella tulee tehdä täydentäviä tarkkuusinventointeja sekä koekaivauksia. Nurmijärven kunta tilasi täydentävän inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Janne Soisalo teki inventoinnin 7.-11.11.2022. työn kannalta hyvissä olosuhteissa apunaan nuoremmat arkeologit Alexander Suvorov, Tomi Kuljukka ja Jesse Keskinen.

Museovirasto oli em. lausunnossaan määrittänyt ne alueet, jossa tulisi tehdä tarkempaa, täydentävää inventointia. Neliosainen tutkimusalue sijaitsee Nurmijärven kunnassa, Klaukkalan kirkosta n. 1 km koilliseen ja Nurmijärven kirkosta n. 8 km lounaaseen. Paikalla on nykyisin tasainen, n. 90 ha laajuinen peltoaukea, jonka läpi Vantaanjoen vesistöön kuuluva Ylisjoki eli Luhtajoki virtaa. Tutkimusalueet sijaitsivat joen kummallakin puolella. Alkunsa joki saa Nurmijärven taajaman lähistöltä. Peltouaukea on vanha järvenpohja, jonka muinainen rantavyöhyke kuuluu lähes kokonaan inventoinnin tutkimusalueeseen. Inventoinnissa keskityttiin muinaisen järven rantavyöhykkeeseen – määrätyn tutkimusalueen sisällä. Tavoitteena oli selvittää, onko alueella vielä havaitsemattomia muinaisjäännöksiä.

Tutkimusalueilta tunnetaan entuudestaan viisi kiinteää muinaisjäännöstä, jotka ovat kaikki muinaisjärven rannoilla sijainneita kivikautisia asuinpaikkoja, sekä kaksi kivikautista irtolöytöpaikkaa ja yksi mahdollinen historiallisen ajan muinaisjäännös. Muinaisjärven äärellä on sijainnut kuudeskin kivikautinen asuinpaikka Ylösjoen joki, joka on poistettu suojelusta kokonaan tuhoutuneena. Nyt sen paikalla on Ylösjoen muuntoasema. Alueella on aikaisemmin tehty arkeologisia inventointeja, joista varhaisin on Maaret Sunin vuonna 1975 tekemä Nurmijärven muinaisjäännösinventointi. Ennen Sunia Mirja Miettinen on v. 1972 tarkastanut joitain alueen muinaisjäännöksistä, mutta tarkastuskertomuksia ei ole saatavilla. Kreetta Lesell teki Klaukkalan alueen esihistoriallisten muinaisjäännösten inventoinnin v. 2001 ja kaikki edellä mainitut tunnetut esihistorialliset kohteet ovat lueteltuna tässä inventoinnissa. Alueen historiallisia kohteita inventoi Katja Vuoristo vuonna 2007. Timo Jussila (Mikroliitti Oy) tarkkuusinventoi muuntoaseman aluetta v. 2013 jolloin Ylösjoen kivikautinen asuinpaikka todettiin hävinneeksi. Museoviraston koekaivausryhmä teki Tuija Väisäsen johdolla vuonna 2021 Yli-Kunnarin ja Ylösjoen kivikautisilla asuinpaikoilla arkeologiset koetutkimukset. Tämän jälkeen todettiin, että koko muinaisjärven ranta-alueet olisi syytä tarkkuusinventoida.

Vesistö- ja maankäyttöhistoria

Tutkimusalue sijoittuu muinaisjärven ympärille, n. 30–60 m korkeuksille merenpinnasta. Alueen korkeimmat kohdat ovat olleet pieniä saaria jo Itämeren edeltäneen Ancyliusjärven aikaan 7800 eaa. Vedenpinta laski nopeasti Ancyliusjärvi -vaiheen lopulla ja oli 7100 eaa. n. 36 m tasolla. Tällöin nykyinen peltoaukea oli jo kapeasuinen lahti, johon virtasi jokivesiä. Järvi on kuroutunut Itämerestä sen Litorinamerivaiheessa, lopullisesti vasta sen transgressiovaiheen jälkeen noin 5500 eaa tienoilla. Muinaiseen lahteen ja sittemmin järveen on virrannut jatkuvasti jokivesiä, joten vesi siinä lienee ollut aina makeaa. Varhaisen järivialtaan vedenpinnan korkeudesta ei ole tehty tarkkoja tutkimuksia, mutta aikaisemmassa tutkimuksessa sen on päätelty olleen pitkään noin 32 metrin tasolla. Ylisjoen asuinpaikalta 2021 löytyneen ja kivikautiseksi (n. 3200 eaa.) ajoitetun liistekattikan liisteet havaittiin 29,4 metrin korkeudella, joten järven pinta on ainakin ajoittain ollut matalammalla noin 31 m tasolla. Merenpinta on tähän aikaan ollut nykyisellä 20 m tasolla, joten järvi sijaitisi tuolloin jo selkeästi sisämaassa. Järven läpi on tuolloin kulkenut joki ja sen korkeus on voinut vaihdella paljon vuodenaikojen, vuosien ja sateisuuden mukaan.

Muinaisen järivialtaan pohjois- ja koillispuolella maastossa erottuu useita eri ikäisiä rantamuodostumia, joista alimmat kuuluvat todennäköisesti jo järven itsenäiseen vaiheeseen. Tarkkaa tietoa siitä, milloin muinaisjärvi kuivui ei ole. Se on tapahtunut todennäköisesti pikkujärvien järven Haukankosken kohdalla sijaitsevan laskukynnyksen kuluessa syvemmäksi. Peltoaukea on ollut sittemmin alavaa ja ajoittain tulvivaa tasaista alankoa. Se on todennäköisesti ollut myös osittain soistunutta. Haukankoskea on jossain vaiheessa ruopattu tulvien ehkäisemiseksi, jolloin vanha järven pohja on viimeistään kuivunut. Tässä yhteydessä myös pohjaveden pinta alueella on laskenut. Ylisjoki tulvii edelleen ajoittain pelloille.

Tutkimusalueeseen kuuluu suuri osa vanhan muinaisjärven rannoista, ja nämä ovat kokonaisuudessaan hyvin potentiaalista aluetta esihistorialliselle rantasidonmaiselle asutukselle. Järvi on tarjonnut ihmisille monenlaisia mahdollisuuksia metsästykseseen ja kalastukseen. Sen rannoilla on ollut hyviä paikkoja asumiseen ja elämiseen järven tarjoamien resurssien äärellä. Alueella on myös vanhempia rantamuodostumia eri korkeuksilla, joilta voisi löytää merkkejä asutuksesta muinaisjärveä vanhemmilta ajoilta. Nurmijärven alue on kuulunut neoliittisen kivikauden aikana nuorakeeraamisen kulttuurin piiriin ja tämä paimentolaisuutta harjoittanut väestö on monesti valinnut asuinpaikkansa myös hieman kauempaa rannoista purojen ja jokien varsilta. Tutkimusalueella on potentiaalia myös tämän tyyppisten asuinpaikkojen löytämiselle.

Kuten jo alueella tehdyssä aikaisemmassa tutkimuksessa todettiin, nykyisten peltojen alla on maa-kerroksia, joissa on säilynyt orgaanista ainesta ilmeisesti hapettomien olosuhteiden ansiosta. Alueen maaperä ja muinaisjärveä ympäröivät paikoin jyrkät rinteet ovat savea tai hiesua, ja niiltä on eroosion vaikutuksesta valunut maa-ainesta entisen järven pohjalle peittäen orgaaniset kerrokset. Savista maata on kertynyt vanhalle järven pohjalle myös Luhtajoen tulvien myötä, sillä joen yläjuoksulla maaperä on savista, ja joki on luonnontilaisena tulvinut usein. Viime vuosikymmeninä myös alueella harjoitettu maatalous on tasoittanut muinaisjärven rantavyöhykkeiden pinnanmuotoja. Orgaanista ainesta sisältävät kerrokset ovat nykyisin paksun savisen peltomullan alla ja niiden säilyneisyyden arvioiminen on tarkoitus tehdä myöhemmin, kun pellon pintakerroksia poistetaan koneellisesti. Potentiaalisimpia paikkoja kivikautisten esineiden ja rakenteiden löytämiselle ovat kivikautisten asuinpaikkojen edustalla olevat pellot ja muinaiset rantavyöhykkeet yleensä. Periaatteessa orgaanisia kerroksia voisi olla löydettävissä koko muinaisen järven alueelta, mutta todennäköisesti merkit ihmisen toiminnasta keskittyvät asuinpaikkojen ympäristöön.

Alueen historiaa tutkittiin vanhojen karttojen avulla (v. 1770 kartta, v. 1776–1805 kuninkaankartta, v. 1780–1785 kartasta, v. 1840 pitäjänkartta, v. 1870 senaatinkartta, v. 1903 isojaonkartta sekä v. 1962 ja 1991 peruskartat). Niiden perusteella tutkimusalueella ei ole asutusta, vaan alavat alueet

ovat olleet niittyjä (v. 1770 kartalla) ja myöhemmin peltoviljelyssä. Alue on niittyä vielä v. 1903 laaditussa isojakokartassa, mutta v. 1962 peruskartalla Ylisjoen eteläpuoli on jo lähes kokonaisuudessaan peltoa. Niittyjen ja peltujen laidat ovat vanhoissa kartoissa metsää, kuten nykyisinkin.

Maastotyö

Maastotyö tehtiin marraskuun 2022 alussa, kolmen arkeologin voimin. Maastossa tarkastettiin kattavasti koko tutkimusalue. Maastotyön menetelmänä käytettiin silmämääräistä havainnointia. Sopiville paikoille tehtiin lapiolla koekuoppia mahdollisten maanpinnalle näkymättömien muinaisjäännösten havaitsemiseksi. Alueella sijaitsevat ennestään tunnetut muinaisjäännökset tarkastettiin silmämääräisesti – niihin ei siis kajottu, mutta ulkoreunamia luotailtiin. Lähes kaikki alueen pellot olivat inventoinnin aikana kyntämättä, joten havainnointiolosuhteet niillä vaihtelivat kasvillisuuspeitteisyyden mukaan.

Eteläinen ja läntinen tutkimusalue

Tutkimusalue alkaa lännessä Ylisjoen eteläpuoliselta pellolta, Jokelan kivikautisen asuinpaikan länsipuolelta. Pellon pintaa tarkasteltiin paikalla silmämääräisesti ja peltorinteeseen tehtiin koekuoppia. Pellon eteläpuolella nouseva rinne on varsin jyrkkä ja kivinen. Tehtyjen havaintojen perusteella asuinpaikka ei jatku länteen nykyisen rajauksen ulkopuolelle. Myös asuinpaikan itäpuolella olevaa kallioon rajautuvaa metsää tutkittiin koekuopittamalla. Täällä maaperä on savea ja kallion läheisyydessä hyvin kivistä. Lesell (2001) mainitsee asuinpaikan mahdollisesti jatkuvan tälle alueelle, mutta oletusta tukevia havaintoja ei paikalta saatu.

Jokelan ja Alitalon kivikautisten asuinpaikkojen välissä on nykyisin kalliota ja eri ikäisiä metsiä. Alueelle tehtiin koekuoppia eri korkeuksille ja etäisyyksille oletetusta muinaisjärven rantaviivasta. Paikalla tarkastettiin lukuisia tuulen kaatamien puiden juurakoita. Asuinpaikkojen välistä ei saatu mitään viitteitä niiden jatkumisesta nykyisten aluerajauksien ulkopuolelle.

Alitalon ja Yli-Kunnarin asuinpaikkojen välissä on korkea ja metsäinen niemi. Lesell (2001) pitää mahdollisena näiden asuinpaikkojen ulottuvan niemen yli siten, että ne olisivat käytännössä yhtä ja samaa asuinpaikka-aluetta. Niemekkeen itäreunalla rinteiden alaosassa kulkee nykyisin kevyenliikenteen väylä, jonka alle on jäänyt alavaa muinaista rantavyöhykettä. Muinaisen järven ja jyrkän rantatörmän väliin jäävä tasainen alue on muuallakin hyvin kapea. Paikoin muinaisjärvi näyttäisi ulottuneen jyrkkään kallioon tai törmän juureen saakka. Rantavyöhyke ei siis ole topografiansa puolesta todennäköinen paikka esihistoriallisille asuinpaikoille, se vaikuttaa olleen monin paikoin hyvin alava tai kivinen. Alavaa rantavyöhykettä tutkittiin tarkoin silmämääräisesti. Kaikkiin mahdollisiin paikkoihin tehtiin koekuoppia. Niemekettä reunustavan n. 40 m mpy korkean rantatörmän laelle ja reunoille tehtiin koekuoppia, sillä se vaikutti varsin potentiaaliselta varhaisempien asuinpaikkojen kannalta. Aluetta tarkasteltiin myös silmämääräisesti, sillä suuri osa siitä on metsän istutuksen yhteydessä muokattua hakkuualuetta. V. 2021 Museoviraston koekuopin tutkimaa aluetta Yli-Kunnarin asuinpaikan entisen aluerajauksen sisällä ei tutkittu uudestaan, mutta sen lähitölle tehtiin koekuoppia. Alitalon ja Yli-Kunnarin välisellä alueella ei laajasta tutkimisesta huolimatta havaittu mitään merkkejä kivikautisten asuinpaikkojen ulottumisesta nykyisiä rajauksia laajemmalle alueelle.

Itään päin mennessä tutkimusalue on lähinnä tasaista peltoa ja metsäisempää maastoa on vedenpuhdistamon itäpuolella. Täällä ranta on ollut jyrkkää, rajautuen voimakkaasti nousevaan rinteeseen. Aluetta tutkittiin tarkoin ja muinaisella rantavyöhykkeellä olleille vähänkin tasaisemmille kohdin tehtiin koekuoppia. Tasaisempia alueita on vasta lähellä muinaisjärven luusuaa nykyisen

Haukankosken läheisyydessä, jossa näitä paikkoja tutkittiin tarkoin. Mitään merkkejä muinaisjäänöksistä ei alueella havaittu.

Pohjoinen ja koillinen tutkimusalue

Tutkimusalueen länsipään metsäisellä rinteellä erottuu ainakin kaksi eri korkeuksilla olevaa muinaista rantatörmää. Itse muinaisjärven ranta on täällä rajautunut alempaan rantamuodostumaan, joka sijaitsee nykyisiä peltoja ylempänä. Aluetta ja eri rantamuodostumia tutkittiin silmämääräisesti ja koekuopin. Maaperä alueella on hyvin savinen eikä muinaisjäänöksistä saatu havaintoja.

Mäntymäki -nimisen kivikautisen löytöpaikan ympäristöä tutkittiin tarkasti. Löytöpaikan kohdalla pellossa on pari metriä muuta peltoa korkeampi kumpare, johon tehdystä koekuopasta löydettiin noin 30 cm syvyydestä kyntökerroksen alta kaksi selvää kvartsi-iskosta (KM 44487). Peltokumpareella havaittiin myös tulen rapauttavia kiviä, joten kyseessä on pellossa sijaitseva kivikautinen asuinpaikka. Ylemmäs rinteeseen tehtiin runsaasti koekuoppia, mutta näistä ei saatu mitään havaintoja. Asuinpaikka sijaitsee siis peltokumpareella muinaisen järven rannalla.

Koko tutkimusalue käytiin tarkasti läpi Haukankoskeen saakka. Muinaiset ranta-alueet käveltiin läpi ja koekuoppia tehtiin kaikkiin vähänkin tasaisempiin kohtiin. Muinainen järvi on rajautunut suureksi osaksi jyrkkään rantatörmään ja siksi alueen pituudesta huolimatta mahdollisia paikkoja rantasidonmaisille asuinpaikoille alueella on vähän. Paikoin rinteiden alaosassa on nähtävissä muinaista rantakivikkoa, joka auttaa hahmottamaan muinaista vedenpinnan korkeutta. Toisaalta vedenpinnan korkeus on voinut vaihdella järven historian aikana, joten myös kivikkoa alemmat osat tutkittiin sopivilta osin. Alemman muinaisrantavyöhykkeen lisäksi alueella on varsin korkealla 40–50 m mpy olevia törmäitä, joita tutkittiin myös tarkoin. Samoin erityistä huomiota kiinnitettiin tunnettujen kivikautisten asuinpaikkojen ympäristöihin. Inventoinnin tuloksena Mäntymäki -niminen löytöpaikka muutetaan kiinteäksi muinaisjäänökseksi. Muita uusia havaintoja kiinteistä muinaisjäänöksistä ei alueelta saatu.

Löytöpaikan Nurmijärvi Mäntysalo 2 ympäristö

Löytöpaikka on merkitty muinaisjäänösrekisteriin keskelle tasaista niittyä, joka inventoinnin aikana kasvoi korkeaa heinää. Tämän takia silmämääräinen havainnointi paikalla oli hyvin vaikeaa. Aluetta tutkittiin tarkoin tekemällä koekuoppia löytöpaikan ympäristöön. Niiden perusteella maaperä niityllä on hyvin savinen eikä siinä voinut erottaa selkeitä viljelyyn liittyviä kerroksia. Lesell (2001) mainitsee paikalta löydetyn hioimen löytöpaikan olevan jyrkähkö rinne. Nyt kartalle merkittyä löytöpaikkaa lähin rinne on ainakin osittain jäänyt nykyisen Kirkkotien linjauksen ja penkereen alle samoin kuin mahdollisesti hänen mainitsemansa purettu talo, jonka luota on kuulemma löytynyt kvartseja. Asiaa on vaikea enää selvittää, mutta nykyinen löytöpaikan sijainti vaikuttaa oudolta verrattuna Lesellin kuvaukseen. Paikalta ei saatu uusia havaintoja muinaisjäänöksistä.

Tulos

Alueella olevat jo tunnetut kiinteät muinaisjäänökset [1 Jokela](#) (543010026), [2 Joentausta](#) (543010017), [3 Alitalo](#) (543010009), [4 Ylisjoki](#) (543010015) ja [5 Yli-Kunnari](#) (543010012) tarkastettiin. Tutkimuksessa niiden ei havaittu jatkuvan nykyisten rajausten ulkopuolelle. Kohteiden [1 Jokela](#) (543010026) ja [3 Alitalo](#) (543010009), rajauksia muutettiin topografian perusteella vastaamaan kohteiden todellisia rajoja. Inventoinnin tuloksena kivikautinen löytöpaikka [6 Mäntysalo](#) (543040003) ehdotetaan muutettavaksi uusien havaintojen myötä kiinteäksi muinaisjäänökseksi. Sen alueelta löytyneet kaksi kvartsi-iskosta (KM 44487, diar. 13.1.2023) luetteloidaan ja ja toimitetaan Museoviraston kokoelmiin. Muita uusia havaintoja kiinteistä muinaisjäänöksistä ei tehty. Kivikautiselta löytöpaikalta [7 Mäntysalo 2](#) (1000000053) ei tehty havaintoja eikä mahdollisen

muinaisjäännöksen [8 \(Klockskog\) Kuusiniittu](#) (1000009183) luonnetta pystytty tämän inventoinnin puitteissa selvittämään.

Inventoinnin lopputuloksena inventoiduilla alueilla on yhteensä 6 kiinteää muinaisjäännöstä, jotka ovat suojelukohteita, sekä yksi löytöpaikka ja yksi mahdollinen muinaisjäännös, jotka eivät ole suojeltuja kohteita.

Inventoinnissa tehtyjen havaintojen ja aikaisempien tutkimusten perusteella muinaisen järven alueella on säilynyt järvivaiheeseen liittyviä orgaanisia kerroksia, joista voi löytyä hyvin säilyneitä esihistoriallisia esineitä ja rakenteita. Näitä kerroksia voi olla säilyneenä koko muinaisen järven alueella noin 32 metrin korkeuden alapuolella, mutta arkeologisesti mielenkiintoisimpia ovat kivikautisten asuinpaikkojen lähiympäristöt ja rantavyöhykkeet. Potentiaalisia alueita esimerkiksi pyyntilaitteiden löytämiselle ovat myös järveen laskeneen Luhtajoen suu ja järven matala kaakkoisosa, jossa järvestä laskevan Luhtajoen niska sijaitisi.

28.12.2022

Janne Soisalo
Mikroliitti Oy

Lähteet

- Alanen, Timo ja Kepsu, Saulo, 1989 Kuninkaan kartasto Suomesta 1776–1805. SKS
- Breitholtz, D. J. 1770. Klaukkala Klöfskog. Karta öfver åkrar och ängar med delningsinstrument
- Hagström, C. P. 1780–1785. Klaukkala Klöfskog. Karta öfver utmarken med delningsinstrument lehti 3 ja 4.
- Jussila 2013: *Nurmijärvi. Ylösjoen kivikautisen asuinpaikan kartoitus*. Mikroliitti Oy.
- Lesell, K. 2001. *Nurmijärven Klaukkalan kiinteiden esihistoriallisten muinaisjäännösten inventointi*. Museovirasto, esihistorian toimisto.
- Luukkonen 1903. Klaukkala Klöfskog No 1–17, isojaonjärjestelystä kartta ja asiakirjoja, 1 ja 3. Nurmijärven pitäjänkartta 1840-luku. Maanmittauslaitos.
- Peruskartat 2043 02, 1948, 1958, 1962, 1978, 1991. Maanmittauslaitos.
- Senaatinkartasto.1870, VII:29. Maanmittauslaitos.
- Suni, M. 1975. *Nurmijärven muinaisjäännösten inventointi*. Museovirasto, esihistorian toimisto.
- Vuoristo, K. 2007. *Nurmijärven historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi Klaukkalassa ja Lepsämässä 15.-19.10.2007*. Museovirasto, rakennushistorian osasto.
- Väisänen, T.2021. *Tutkimusraportti Nurmijärvi Viirinlaakso II Yli-Kunnari ja Ylisjoki*. Museovirasto. Arkeologiset kenttäpalvelut

Kiinteät muinaisjäännökset

Kartoille on merkitty muinaisjäännökset punaisella raidoitettuina. Inventoidut alueet ovat rajattu vihreällä.

1 Nurmijärvi Jokela

Mj-tunnus: 543010026
 Status: kiinteä muinaisjäännös
 Tyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen

Koordinaatit: N 6697178 E 376070 Z 32,5–40 (korjattu)

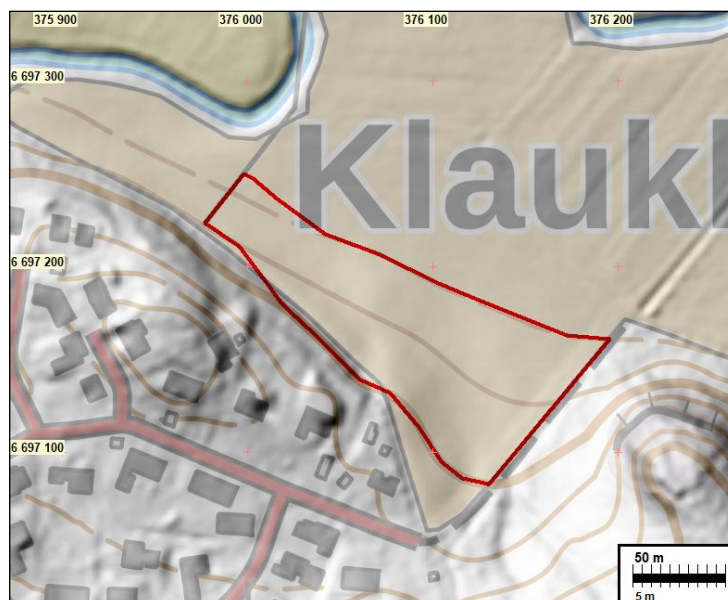
Tutkimukset: Lesell, K. inventointi 2001 (KM 32932), Soisalo, J. inventointi 2022.

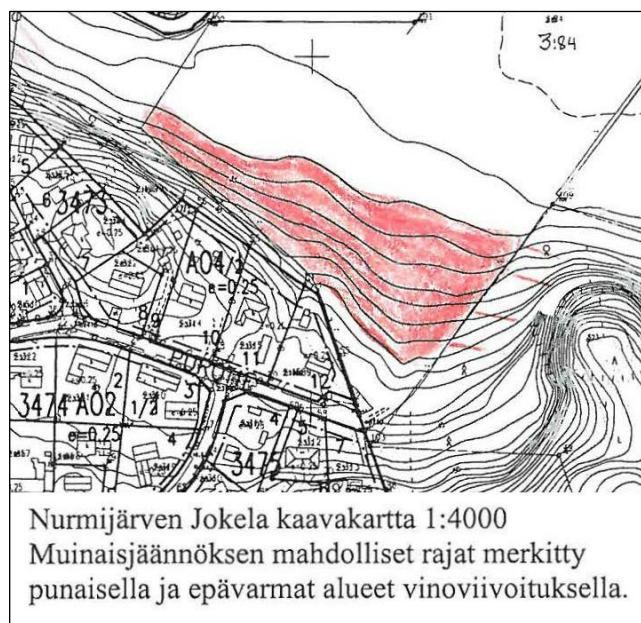
Kuvaus: Museovirasto: Asuinpaikka sijaitsee Klaukkalan taajaman pohjoispuolella, Ylisjoen eteläpuolella olevalla savipohjoisella pellolla.

Löytöjä: kvartsi-iskoksia, -kaavin, retusoitu kvartsi, piin kappale ja palanutta savea saatiin talteen kolmesta eri kohtaa 200 m:n matkalta.

Lesell 2001: Jokelan asuinpaikka sijaitsee Klaukkalan asutustaajaman pohjoispuolella ja Luhtajoen (ent. Ylisjoki) eteläpuolella olevalla peltorinteellä. Rinne viettää koilliseen Luhtajoelle päin. Löytöjä on saatu laajalta alueelta aina asuinpaikan kaakkoispuolelta olevasta metsästä aina pieneen Lepsämänjokeen viettävään sivupuroon saakka. Vuoden 2001 inventoinnissa asuinpaikka todettiin hyvin säilyneeksi lukuun ottamatta viljelyn aiheuttamaa tuhoa. Asuinpaikalla käytiin vielä uudestaan 12.2.2002 Pertti Liljan löydettyä lisää kvartsi-iskoksia ja kvartsikaapimen KM 33087. Nämä löydöt saatiin pellon ylärinteeltä läheltä taloa (Purotie 26). Uudet löydöt ovat korkeammalta kuin aikaisemmat, ne ovat n. 40 m korkeudelta.

Soisalo 2022: Asuinpaikan luoteis- ja kaakkoispuolelle tehtiin koekuoppia. Niistä ei saatu havaintoja asuinpaikan jatkumisesta nykyisen rajauksen ulkopuolelle. Kohde on samassa kunnossa kuin vuoden 2001 inventoinnin aikaan. Asuinpaikan rajausta muutettiin hieman sen länsi- ja itäpäässä topografian kannalta järkeväksi.

Ote Lesellin v. 2001 inventointiraportin kohdekartasta, johon muinaisjäännöksen rajausta alun perin perustuu. Uudessa ehdotetussa rajauksessa otettiin topografian lisäksi huomioon Lesellin alkuperäinen rajausta.

Vasemmalla: Asuinpaikan länsiosaa. Oikealla: Asuinpaikka kuvattuna lännestä.

2 Nurmijärvi Joentausta

Mj-tunnus: 543010017
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen

Koordinaatit: N 6696375 E 377619, Z: 35–45

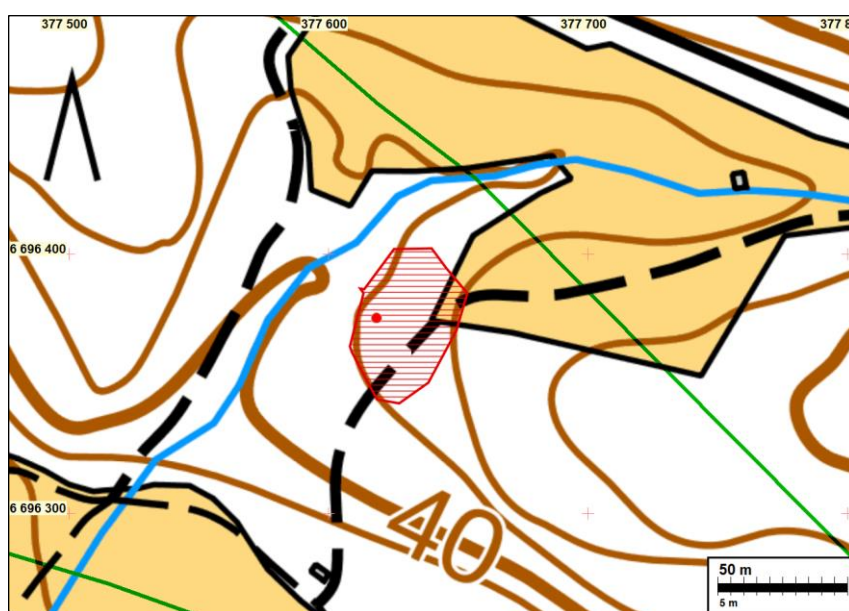
Tutkimukset: Lesell, K. inventointi 2001, Suni, M. inventointi 1975 (KM 19794:1–2), Soisalo, J. inventointi 2022

Kuvaus: *Museovirasto:* Asuinpaikka sijaitsee lounaan ja luoteen väliin viettävällä peltorinteellä Luhtajoen koillispuolella Äijäniitulta virtaavan ojan eteläpuolella. Löydöt hioimen katkelma ja kvartsi-iskos.

Lesell 2001: Joentauksen asuinpaikka sijaitsee Luhtajoesta (ent. Ylisjoki) itään olevan Äijäniitun peltojen koilliskulman lähellä, metsässä. Äijäniitusta Luhtajokeen laskevan puron eteläpuolella. Rinne viettää länteen. Paikalta on löytynyt hioimen katkelma ja kvartsi-iskos. Pellot ovat nykyisin suurimmaksi osaksi niittyinä ja asuinpaikan kohdalla metsitetty. Vuoden 2001 inventoinnissa asuinpaikka vaikuttaa hyvin säilyneeltä.

Suni 1975: Sunin inventointikertomuksessa kohde nro 17. Inventointikertomuksen kuvatekstissä Suni kertoo, että kynnöspellossa näkyi punertavaa hiekkaa ja noki-maata.

Soisalo 2022: Asuinpaikka tarkastettiin inventoinnin yhteydessä ja muinaisjäännös-rajauksen ulkopuolelle tehtiin koekuoppia. Niistä ei saatu uusia havaintoja. Asuinpaikka on entistä peltoa, jossa kasvaa istutettu kuusimetsä.

Vasemmalla: Asuinpaikkaa. Oikealla: Asuinpaikan maastoa.

3 Nurmijärvi Alitalo

Mj-tunnus: 543010009

Status: kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen

Koordinaatit: N 6697152 E 376471 Z 30

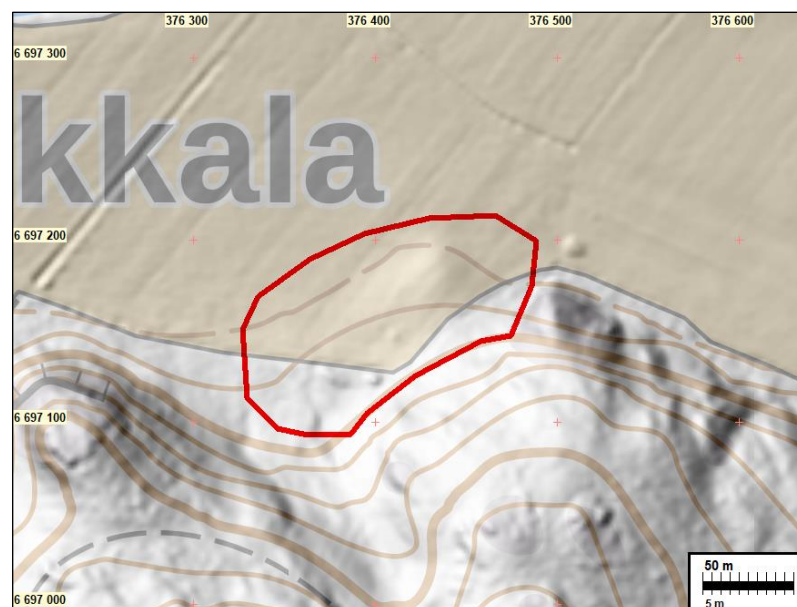
Tutkimukset: Lesell, K. inventointi 2001, Miettinen, M. tarkastus 1972 (KM 18969:1–52); Suni, M. inventointi 1975 (KM 19787:1–23), Soisalo, J. inventointi 2022.

Kuvaus: *Museovirasto:* Asuinpaikka sijaitsee matalalla, maaperältään savea olevalla peltokumpareella Ylisjoen (nyk. Luhtajoki) eteläpuolella. Löydöt saviastianpaloja, kvartsi-kaapimia, kvartsiittikaavin, kvartsiesineitä ja -iskoksia, talttoja ja niiden teelmiä ja katkelmia, kivilaji-iskoksia ja palanutta luuta.

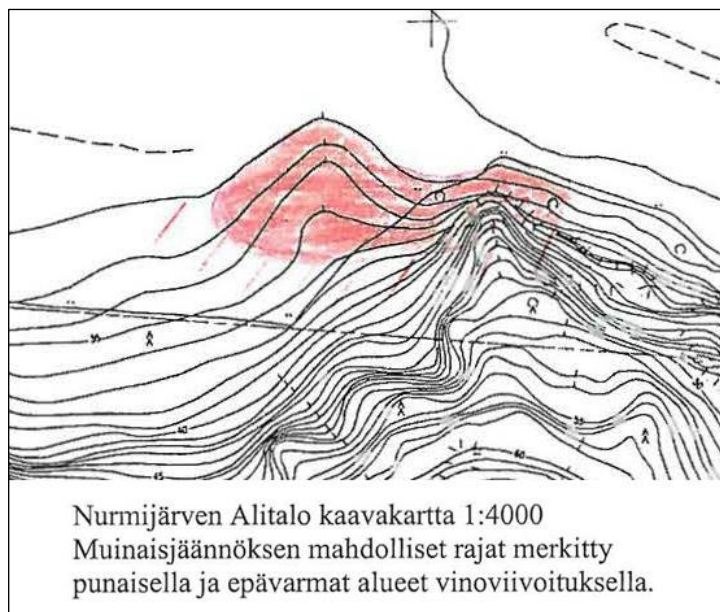
Lesell 2001: Alitalon asuinpaikka sijaitsee Klaukkalan taajamasta koilliseen Luhtajoen laaksossa. Asuinpaikka on matalalla peltokumpareella metsän vieressä Luhtajoki kiertää kumpareta idästä pohjoiseen. Kumpareen eteläpuolella on metsäniemi, jonne asuinpaikka mahdollisesti jatkuu. On mahdollista, että asuinpaikka ulottuisi koko metsäisen niemen alueelle aina Yli-Kunnarin asuinpaikalle (12) saakka, joka sijaitsee metsäniemen toisella reunalla. Vuoden 2001 inventoinnissa asuinpaikka todettiin olevan hyvässä kunnossa lukuun ottamatta viljelyn aiheuttamaa haittaa.

Suni 1975: Sunin inventointikertomuksessa kohde nro 9

Soisalo 2022: Asuinpaikka on Lesellin (2001) kuvaamassa kunnossa. Tarkastuksen aikaan pelto oli kyntämättä, joten uusia pintahavaintoja ei pystytty tekemään. Muinaisjäännösaluearajauksen itä- ja länsipuolelle tehtiin runsaasti koekuoppia. Niistä ei saatu havaintoja asuinpaikan jatkumisesta rajauksen ulkopuolelle. Myöskään topografia ei mitenkään tue aikaisemmassa inventoinnissa esitettyä ajatusta asuinpaikan jatkumisesta Yli-Kunnarin asuinpaikalle saakka. Asuinpaikan rajausta korjattiin topografian perusteella järkeväksi ottaen huomioon alkuperäinen, Lesellin raportissa esitetty rajausta, joka poikkeaa huomattavasti rekisterissä olleesta. Aikaisemman muinaisjäännösrekisterin rajauksen sisällä olleet jyrkät rinteet sekä kalliojyrkänteet jätettiin rajauksen ulkopuolelle. Niillä ei voi asuinpaikkaa olla.

Uusi, tarkennettu muinaisjäännösrajaus.

Ote Lesellin v. 2001 inventointiraportin kohdekartasta

Vasemmalla: Asuinpaikan maastoa. Oikealla: Kuvassa pellossa erottuu vanha rantatörmä, jonka päällä asuinpaikka sijaitsee.

4 Nurmijärvi Ylisjoki

Mj-tunnus: 543010015
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen, neoliittinen

Koordinaatit: N 6697036 E 376949, Z 29–34

Tutkimukset: Lesell, K. inventointi 2001, Suni, M. inventointi 1975 (KM 19792), Väisänen, T. / Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut koekaivaus 2021 (KM43304:1–16), Soisalo J. inventointi 2022.

Kuvaus: *Museovirasto:* Kohde on kivikautinen asuinpaikka ja siihen liittyvä kalastusrakenne, jotka sijaitsevat Luhtajoen ympärillä olevan peltoauekan itäpuolella. Asuinpaikka sijaitsee loivasti länteen viettävällä rinteellä metsän ja pellon rajalla. Metsä on lehtipuuvaltaista sekametsää. Asuinpaikan reunassa on käytöstä poistunut hiekkakuoppa, jossa kasvaa kuusia. Asuinpaikan länsipuolella on lato.

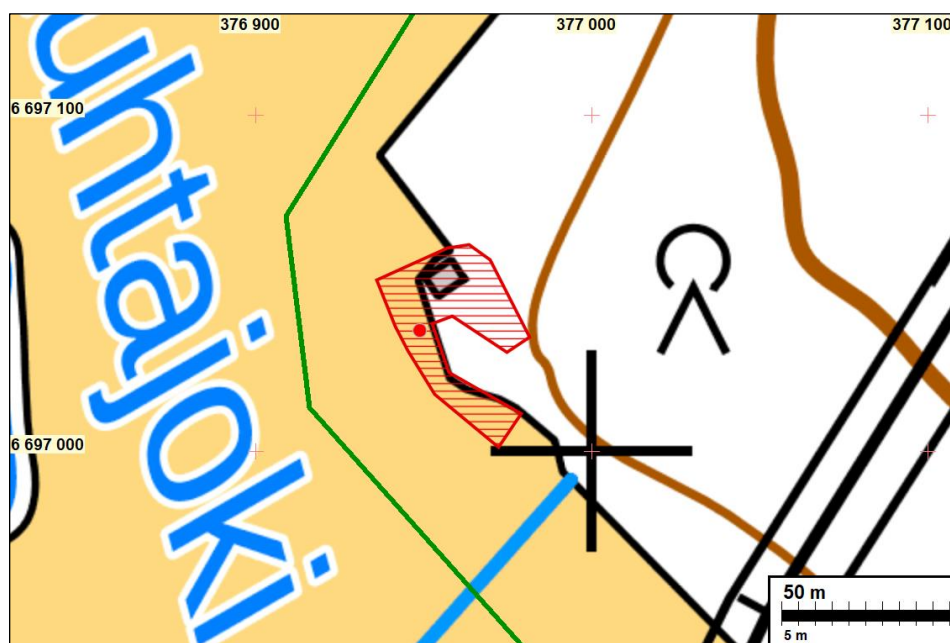
Syksyn 2021 koekaivauksissa rinteeseen kaivettiin 29 koekuoppaa. Löytöinä oli kvartsi-iskoksia, palanutta luuta sekä kaksi saviastian palaa. Radiohiiliajoituksen perusteella luut ajoittuvat neoliittiselle kivikaudelle 4156–3818 eaa. Kulttuurikerrokset ulottuivat kuopissa 30–63 cm syvyyteen. Rinteen länsireunan juurelle, pellolle kaivetusta koeojasta havaittiin 20 cm paksuisen peltomullan alta 25–50 cm paksuinen turvekerros (29,83–30,53 mmpy) ja paikoin välissä oli ohut 2–10 cm paksuinen puhdas savikerros. Turvekerroksen alta havaittiin jäännöksiä kalanpyydyksen puisista liisteistä, jotka radiohiiliajoituksen perusteella ajoittuvat neoliittisen kivikauden puoliväliin 3357–3099 eaa. Lisäksi peltoalueelta löytyi hiekkakivisen hioimen kappale.

Ylisjoen asuinpaikka on rajattu muinaisjäännösrekisterin paikkatietokantaan koetutkimuksissa tehtyjen havaintojen perusteella. Tehtyjen löytöjen lisäksi Luhtajoen ympäristön peltoalueella olevissa turvekerroksissa ja niiden alapuolisissa pohjasavissa on mahdollisesti kosteiden ja hapettomien olosuhteiden säilyttämänä runsaastikin kalastukseen sekä muuhun ihmisen toimintaan liittyvää orgaanista materiaalia sekä muuta kivikaudelle ajoittuvaa löytöaineistoa. Orgaanisen materiaalin löydöt ovat Suomessa harvinaisia ja useiden kivikautisten asuinpaikkojen reunustama Luhtajoen laakso on merkittävä arkeologinen kulttuuriperintökokonaisuus.

Lesell 2001: Ylisjoen asuinpaikka sijaitsee Luhtajoen (ent. Ylisjoki) itäpuolella olevan pellon ja metsän rajoilla, metsärinteessä. Paikalla on ollut kaksi latoa, joista vain toinen havaittiin vuoden 2001 inventoinnissa. Asuinpaikka vaikuttaa hyvin säilyneeltä

Suni 1975: Sunin inventointikertomuksessa kohde nro 15

Soisalo 2022: Asuinpaikka on vuoden 2021 tutkimuksessa kuvatussa kunnossa.

5 Nurmijärvi Yli-Kunnari

Mj-tunnus: 543010012
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Koordinaatit: N 6696696 E 376764 Z 29–35

Tutkimukset: Lesell, K. inventointi 2001, Miettinen, M. tarkastus 1972; Suni, M. inventointi 1975 (KM 19789), Väisänen, T. / Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut koekaivaus 2021, Soisalo J. inventointi 2022.

Kuvaus: *Museovirasto:* Kohde on kivikautinen asuinpaikka, joka sijaitsee Luhtajoen ympärillä olevan peltoaukean länsipuolella. Jyrkällä, itään päin viettävällä rinteellä Ylösjoen talosta 400 m pohjoiseen on aikanaan löytynyt taltan teelmä, piikaavin, saviastian-pala, palanutta luuta, kvartsiesineitä ja -iskoksia.

Paikalla 2021 tehdyn koekaivauksen perusteella rinteiden alueella asuinpaikka lienee lähes kauttaaltaan tuhoutunut aiemmassa maanmuokkauksessa ja hiekanotossa. Sen sijaan rinteiden juurella kulkevan tien itäpuolelle, peltoon tehdystä koeajasta havaittiin peltomultakerroksen alta turvekerros noin 50 cm syvyydellä, josta löytyi rikkinäisiä ja ehjiä vesipähkinän kuoria sekä puumateriaalia, jossa on selkeitä majavan jyrsimäjälkiä mutta myös mahdollisesti jälkiä ihmisen tekemästä työstöstä. Vesipähkinät ajoittuvat radiohiilianalyysin perusteella noin vuosiin 1870–1620 eaa. Löytöpaikasta noin 400 m koilliseen sijaitsevan Ylösjoen kivikautisen asuinpaikan kohdalta löytyi 2021 pellolta samanlaisen turvekerroksen alapuolelta neoliittiseen kivikauteen ajoittuvan kalastusrakenteen liisteitä.

Koekaivausten perusteella Luhtajoen ympäristön peltoalueella olevissa turvekerroksissa ja niiden alapuolisissa pohjasavissa on mahdollisesti kosteiden ja hapettomien olosuhteiden säilyttämänä runsaastikin kalastukseen sekä muuhun ihmisen toimintaan liittyvää orgaanista materiaalia sekä muuta kivikaudelle ajoittuvaa löytöaineistoa. Yli-Kunnarin potentiaalisin löytöalue on muinaisen rantaviivan kohdalla noin 32 metriä nykyisen merenpinnan yläpuolella, johon muinaisjäännöksen alue on rajattu paikkatietokannassa. Kalastusrakenteita saattaa olla kuitenkin huomattavasti laajemmalla alueella.

Orgaanisen materiaalin löydöt ovat Suomessa harvinaisia ja useiden kivikautisten asuinpaikkojen reunustama Luhtajoen laakso on merkittävä arkeologinen kulttuuri-perintökokonaisuus.

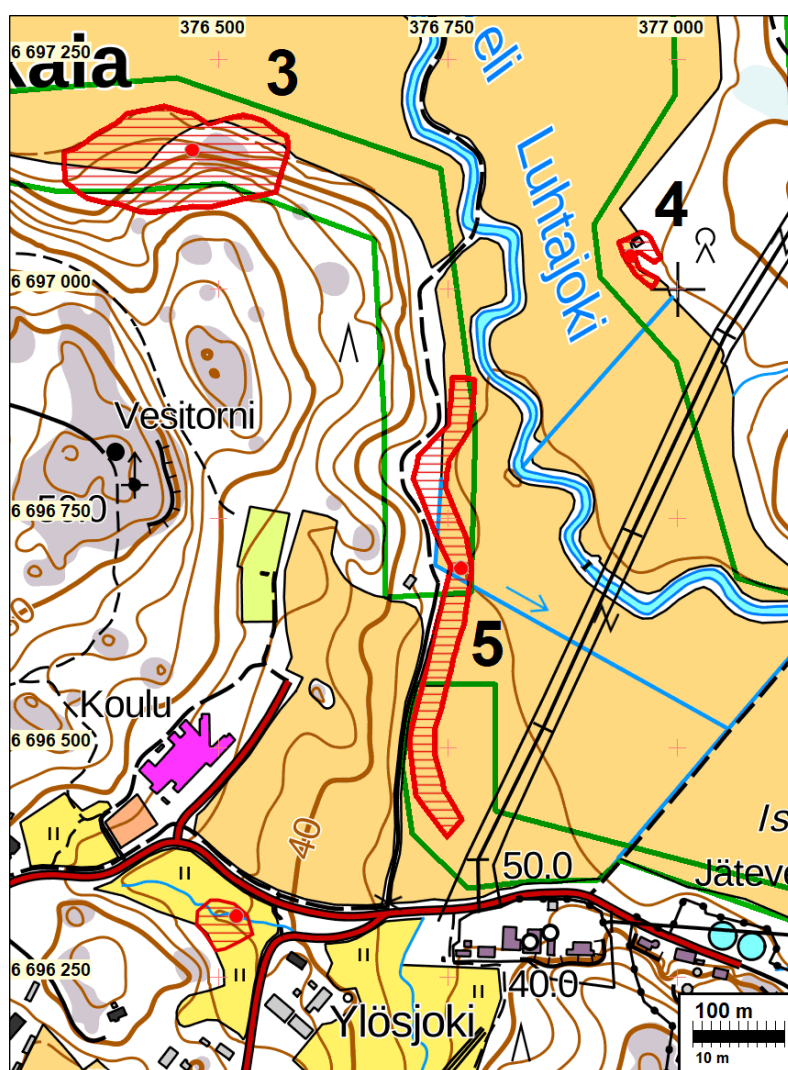
Lesell 2001: Asuinpaikka sijaitsee Luhtajoen (ent. Ylisjoki) lounaispuolella itään viettävän rinteiden yläosassa laajalla alueella, Ylösjoen talosta 400 m pohjoiseen. Maarit Sunin inventointikertomuksen kuvatekstin mukaan asuinpaikan pohjoispuolella olevan metsikön hiekkakuopassa on ollut liesi. Vuoden 2001 inventoinnissa liettä ei löytynyt, koska hiekkakuoppa oli kasvillisuuden peitossa. Todennäköisesti asuinpaikka kuitenkin jatkuu tälle alueella. Asuinpaikka on siis luultua laajempi. On mahdollista, että asuinpaikka ulottuisi koko metsäisen niemen alueelle aina Alitalon (9) asuinpaikkaan saakka, joka sijaitsee pienellä kumpareella metsän reunassa.

Suni 1975: Sunin inventointikertomuksessa kohde nro 12

Soisalo 2022: Asuinpaikka on vuoden 2021 tutkimuksessa kuvatussa kunnossa

Vasemmalla: Asuinpaikkaa kuvattuna kaakosta. Oikealla: Asuinpaikkaa.

Kartalla näkyvät muinaisjäännösten 3 Nurmijärvi Alitalo, 4 Nurmijärvi Ylisjoki ja 5 Nurmijärvi Yli-Kunnari rajaukset

6 Nurmijärvi Mäntysalo

Mj-tunnus: 543040003
Status: löytöpaikka
Tyyppi: löytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen

Muutosehdotus: kiinteä muinaisjäännös
 Muutosehdotus: asuinpaikka

Koordinaatit: N 6697529 E 376891 Z 25,00–30,00

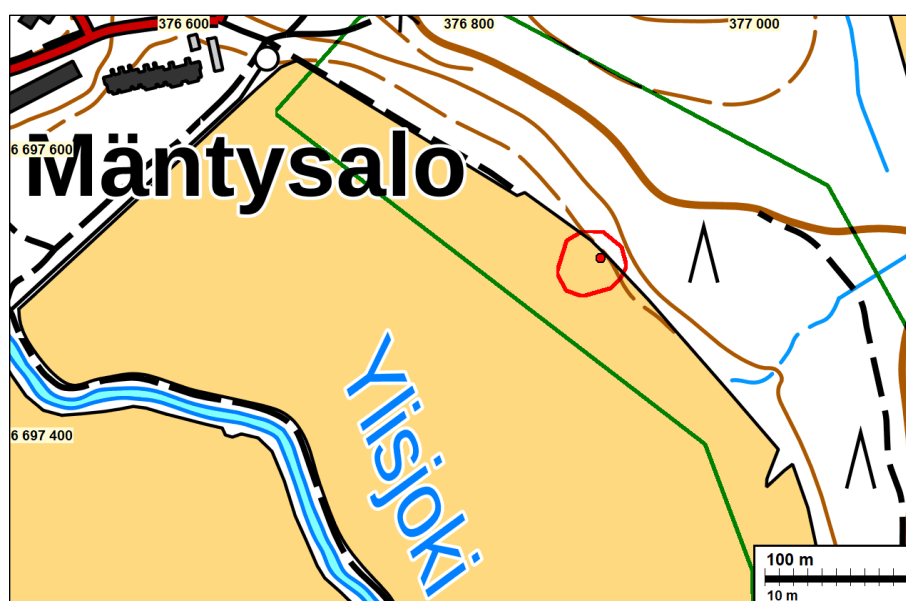
Tutkimukset: Lesell, K. inventointi 2001, Soisalo, J. inventointi 2022.

Kuvaus: *Museovirasto:* Kvartsikaavin on löydetty Luhtajoen itäpuolelta, Mäntysalo-nimisen mäen välistä pellon ja metsän rajalta

Lesell 2001: Mäntysalon löytöpaikka sijaitsee Luhtajoen (ent. Ylisjoen) koillispuolella, Kirkkotien itäpuolella ja Mäntysalon eteläpuolella olevalla pellolla lähellä metsän ja pellon rajaa. Paikalla on ollut aikaisemmin lato. Ladon koillispuolella kulkee yksityinen hiekkatie, jonka toisella puolella on koivuja ja mäntyjä kasvava metsä. Vuoden 2001 inventoinnin aikana löytöpaikan läheisyydessä oleva mullos tutkittiin, uusia löytöjä ei kuitenkaan saatu. Todennäköisin alue asunpaikalle olisi hiekkatien koillispuolella oleva metsä, jonka maaperä vaikutti moreenilta toisin kuin savinen ja kostean oloinen pelto.

Soisalo 2022: Paikalla on peltokumpare, joka nousee pari metriä ympäröivää peltoa korkeammalle. Peltokumpare on ollut aikanaan matala muinaiseen järveen työntynyt niemi. Kumpare jatkuu koilliseen metsän puolelle, jossa maasto nousee. Löytöpaikalla ei näy enää merkkejä aikaisemmassa inventoinnissa mainituista hiekkatiestä tai ladosta. Inventoinnin aikaan pelto oli kyntämättä, joten pintahavaintojen kannalta olosuhteet oli korkeintaan kohtalaiset.

Aikaisemman löytöpaikan ympärille peltokumpareelle tehtiin runsaasti koekuoppia ja yhdestä (N 6697528 E 376889) löydettiin kaksi kvartsi-iskosta (KM 44487). Nämä löydettiin noin 30 cm syvyydestä pellon kyntökerroksen alta. Pellon pinta ja kyntökerros ovat paikalla savea, mutta muutamassa koekuopassa havaittiin noin 30 cm syvyydessä olevan humuspitoisempi kerros, josta myös kvartsi-iskokset löydettiin. Pellon pinnassa havaittiin löytöpaikan läheisyydessä muutamia palaneita kiviä. Kohteen koillispuolella kohoava rinne on kohtuullisen jyrkkä ja kasvaa varttunutta taimikkoa. Rinteeseen ja sen laelle tehtiin runsaasti koekuoppia, mutta niistä ei saatu mitään havaintoja. Maaperä rinteessä on savea.

Punaisella merkitty löydöllinen koekuoppa.

Vasemmalla: Koekuoppa. Löydöt tulivat kyntökerroksen alta tummasta kerrksestä. Alimpana pohjasavi. Oikealla: Asuinpaikka sijaitsee metsään rajoittuvalla peltokumpareella, joka nousee ympäröivästä pellosta.

Löytöpaikka

7 Nurmijärvi Mäntysalo 2

Mj-tunnus: 1000000053
Status: löytöpaikka
Tyyppi: löytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen

Koordinaatit: N 6697428 E 375893 Z 25–30, sijainti epäselvä, voi sijaita 50–80 m tästä NW.

Tutkimukset: Lesell, K. inventointi 2001, Soisalo, J. inventointi 2022.

Kuvaus: *Museovirasto:* Hioimen (KM 22970) löytöpaikka sijaitsee Luhtajoen pohjoisrannalla, melko jyrkässä rinteessä.

Lesell 2001: Irtolöytöpaikka sijaitsee Luhtajoen pohjoisrannalla, melko jyrkässä rinteessä. Kirkkotie kaartaa löytöpaikkaa lännestä pohjoiseen. Paikan löytö on hioin. Pertti Liljan mukaan puretun rakennuksen lähistöltä on löydetty kvartsi-iskoksia, jotka ovat joutuneet hukkaan. Topografian puolesta asuinpaikka alueella on mahdollinen.

Soisalo 2022: Löytöpaikka on muinaisjäännösrekisteriin merkitty tasaiselle niitylle, joka on löytöpaikan pohjoispuolella koneellisesti muokattua. Aikaisemmassa inventoinnissa mainittua purettua rakennusta ei pystytty 2022 inventoinnissa paikantamaan varmasti. Muutenkin maininta jyrkästä rinteestä tuntuu nykyisen tasaisen niityn kohdalla oudolta, joten löytöpaikka on voinut todellisuudessa sijaita lännempänä nykyisen Kirkkotien läheisyydessä tai sen nykyisen linjauksen alla. Tietä on siirretty ja sen alle on vanhojen peruskarttojen mukaan jäänyt rakennuksia. Alue kasvoi inventoinnin aikaan korkeaa heinää, joten pintahavainnointi oli alueella mahdotonta. Niitylle tehtiin runsaasti koekuoppia, mutta niistä ei löydetty mitään. Maaperä niityllä on tiukkaa savea.

Kartalle on merkitty löytöpaikan koordinaattipiste punaisella ympyröitynä, nuolen osoittamassa kohdassa. Se lienee väärä paikka, löytökuvauksen perusteella.

Vasemmalla: Löytöpaikka kuvattuna pohjoisesta. Oikealla: Löytöpaikka kaakosta päin.

Mahdollinen muinaisjäännös

8 Nurmijärvi (Klockskog) Kuusiniittu

Mj-tunnus: 1000009183
 Status: mahdollinen muinaisjäännös
 Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat hiilimiilut
 Ajoitus: historiallinen

Koordinaatit: N 6696622 E 377454 Z 55–60

Tutkimukset Vuoristo, K. inventointi 2007, Soisalo, J. inventointi 2022.

Kuvaus *Museovirasto:* Kohde sijaitsee Ylis- eli Luhtajoen koillispuolella mäellä. Paikalla on tehty metsähakkuita ja alueella erottuu loivassa rinteessä kaksi hautamaista painannetta, joiden koot ovat n. 1 x 2 m ja 1 x 3 m. Kuopanteissa ja niiden ympärillä on paksut noki- ja hiilikerrokset.

Soisalo 2022: Paikka tarkastettiin inventoinnin yhteydessä. Painanteet ja hiilikerrokset erottuvat selvästi maastossa, joka on tiheää taimikkoa. Kohteen luonteen selvittäminen edellyttäisi tarkempia tutkimuksia.

Mahdollisen muinaisjäännöksen koordinaattipiste punaisella ympyröitynä, nuolen osoittamassa kohdassa. Oletettu hiilimiilu sijaitsee nykyään tiheässä taimikossa.

Yleiskuvia inventoiduista alueista

Vasemmalla: Entisen Ylösjoen asuinpaikalla on nykyään muuntoasema. Kuva pohjoisesta. Oikealla: Maisemaa Yli-Kunnarin asuinpaikalta pohjoiseen. Kävelytie kulkee vanhan rantatörmän päällä.

Vasemmalla: Jyrkkää ja korkeaa törmää Yli-Kunnarin ja Alitalon asuinpaikkojen välissä. Oikealla: Jyrkkää törmää muinaisjärven etelärannalla.

Vasemmalla: Muinaisjärven pohjoisrantaa. Oikealla: Muinaista rantakivikkoa muinaisjärven pohjoisrannalla.

Vasemmalla: Muinaisjärven kaakkoispäätä. Oikealla: Haukankoski.
